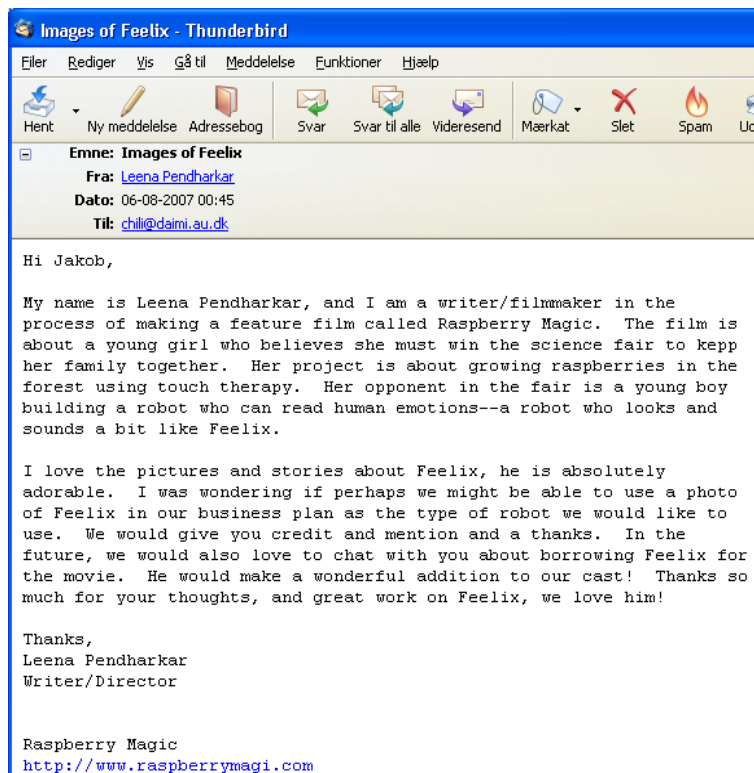

En lille billedbog om Jakobs tur til Californien for at lave film

I december 2008 var jeg 10 dage i Californien med en LEGO-robot for at være med i en filmproduktion. Her er en lille rapport med mine indtryk.

Tilbage i august 2007 fik jeg en email ud af det blå. En amerikansk filmskaber, Leena Pendharkar, havde fundet en LEGO-robot, som jeg byggede under mit PhD-studium, og spurgte, om hun kunne bruge den i en spillefilm.

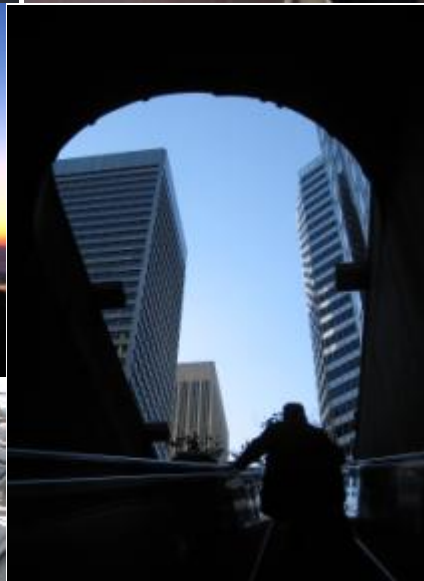
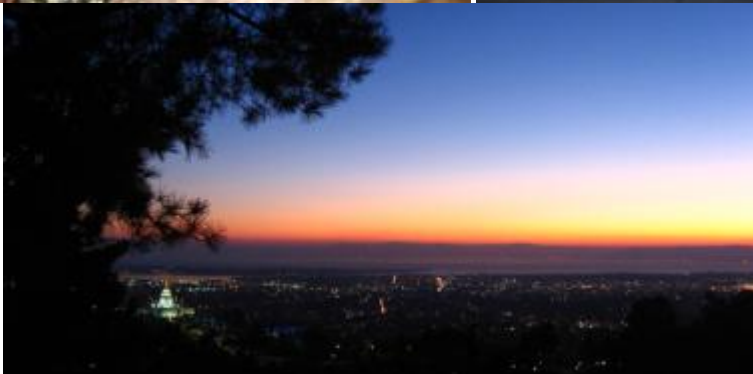
Robotten, [Felix](#) (google "felix robot"), havde et ansigt, der kunne skifte udtryk, og det var dét, de havde brug for i filmen *Raspberry Magic* – www.raspberrymagi.com

Jeg troede ikke rigtig på, at det ville blive til noget, men over de følgende måneder blev hun ved med at skrive med lange og ujævne mellemrum. Og pludselig var de ved at have skaffet penge nok til faktisk at lave filmen, og det begyndte at blive konkret. Felix virkede imidlertid ikke længere efter at have delt opholdsrum med mine børn, og der måtte derfor en ny robot til. Og jeg kunne ikke sende dem en robot og regne med, at den ville virke – vel? ;-), så jeg måtte derfor selv med derover, hvis det skulle være. De var meget begejstrede ved tanken om at få mig og en robot med, men de havde ikke råd til at finansiere ret meget af min deltagelse. Hen over efteråret '08 fortalte jeg ledelsen på Alexandra Institutet (hvor jeg er ansat) og Ole Caprani fra LEGO-Lab, Aarhus Universitet, om projektet, og de syntes så godt om denne

chance, at de i fællesskab gjorde min deltagelse mulig mod at få *credit* i rulleteksterne og nogle filmklip til hjemmesiden.

1. december tog jeg af sted – efter at have afklaret kontrakt med filmfolkene og rettighedsspørgsmål med LEGO i 11. time – og kom fint frem til Oakland, Californien med et nyt robohoved i håndbagagen og en stor, genbrugt robotkrop balsameret i strømper og underbukser i kufferten i nogenlunde hel tilstand.

Filmoptagelserne strakte sig fra sidst i november frem til 22. december, og de havde planlagt det, så scenerne med robotten skulle optages over fem-seks dage i begyndelsen af december. Ind imellem var der derfor også tid til traveture rundt i San Francisco lige på den anden side af bugten.

På min første dag *on set* mødte jeg stort set hele [filmholdet](#) og de fleste af skuespillerne. Min base blev kostumerummet, hvor skuespillerne efter tur kom hen og fik det rigtige tøj på og fik lagt make-up.

Hovedpersonerne er en pige på ca. 11 år, hendes lillesøster, hendes veninde, hendes konkurrent i naturvidenskabsprojekt-konkurrencen (ham der bygger robotten i filmen), skolens pedel, en lærerinde samt søstrenes forældre. Selv til sådan en lille lavbudget- *indie*-film, dvs. en uafhængig film finansieret uden om de store selskaber, er der 45 personer på holdet, og uanset hvad jeg måtte have frygtet, da de kontaktede mig for første gang for over et år siden, så er det meget seriøse folk; producent Megha Kadakia og instruktøren Leena Pendharkar har arbejdet (ulønnet) på dette projekt i to år eller mere. Megha var, indtil hun sagde op kort tid før optagelsernes start, *Director of strategy* hos Disney-studierne, men hun blev træt af bureaukratiet (OG af at arbejde 90 timer om ugen inkl. på Raspberry Magic i sin fritid).

Det var fedt at være en del af processen, og de var også begejstrede over faktisk at have fået den robot, der er beskrevet i manuskriptet, og som de måske havde tvivlet noget på kunne skaffes. Alle var mægtig tilfredse med den.

Robotten var i løbet af dagen med i to scener; hver af dem tog det vel to timer at optage – bl.a. fordi de kun havde haft råd til at disponere over ét kamera; dermed skal scenen spilles om, hvis der skal kunne klippes mellem forskellige kameravinkler. Resten af dagen var dermed ventetid – jeg blev hentet kl. 11 og kørt hjem til hotellet igen til en frostpizza i ovnen kl. 23. Frokosten blev serveret kl. 16.15 :) – af princip hedder første måltid morgenmad og andet (og sidste) måltid frokost. Derudover er der snacks og drikkevarer. For disse små uafhængige film er en arbejdsdag på over 12 timer gennemsnittet.

Det var utrolig spændende at være med i processen; alle kender (efter et par dage, hvor man åbenbart lige skulle lære hinanden lidt at kende, kunne jeg forstå) deres rolle og arbejder præcist og effektivt: Instruktør, instruktørassistent, lydfolk, kostumeperson, makeupperson, diverse assistenter og medhjælpere, skuespillere, statister, lysfolk, .. meget skægt at se, hvordan rytmen i en optagelse er. Og hvordan der er et helt klart hierarki, hvilket gør, at der stilles meget få spørgsmål i betragtning af, hvor mange involverede der egentlig er. Nøglepersonerne har en walkietalkie, så de hele tiden kan lokaliseres og tilkaldes.

Den første scene var en, hvor robotens skaber, Zachary, skulle bære den 10 meter og undervejs træde på nogle blomster. En scene på måske 30 sekunder. Den blev nok optaget 20 gange fra forskellige vinkler og i forskellige forsøg, og eftersom robotten ikke skulle gøre noget, var min rolle sådan bare at fortælle drengen, hvordan han skulle bære den uden at tabe den. Mellem alle optagelser stod drengen troligt på sin startposition ("Back to one") og ventede på næste "aaand .. ACTION everybody!".

Næste scene var sjovere; en stor scene med en masse elevstatister, hvor robotten faktisk skulle gøre noget. Jeg havde lavet forskellige programmer hjemmefra ud fra manuskriptet, og vi fandt ud af, at det bedste var,

at jeg gemte mig bag et bord ved siden af læreren og derfra med den medbragte fjernbetjening (med ledning) styrede robotten oppe på bordet. Så når filmen engang kommer ud, er jeg faktisk med i en af de centrale scener, uden at man kan se mig. Til gengæld er der muligvis en plasticpose med teksten "Det Lune Brød" med i baggrunden.

Der skelnes i øvrigt skarpt mellem teknikere og "de kreative", dvs. skuespillere og instruktør. Der er ingen værdiladning i det, kun en afklarethed vedrørende folks

forskellige roller og ansvarsområder. Instruktøren bestemmer, hvordan det hele skal være, og teknikerne realiserer det. Kameramanden bestemmer, eventuelt i samråd med instruktøren, hvordan den bedste vinkel vil være og hvilken linse osv. Kostumieren bestemmer hvilket tøj, der bedst understøtter karaktererne. Men der er altså forskel på teknikere og skuespillere. Således hørte jeg flg. replik: "Do you

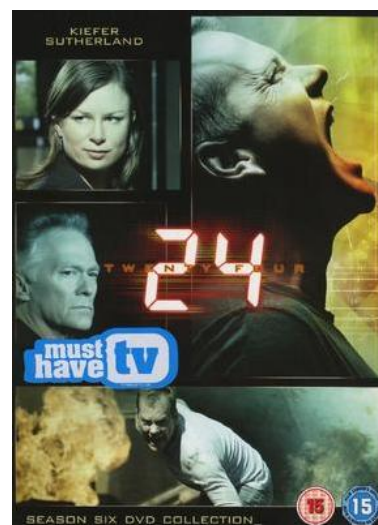
need all three talent on set now?", sagt i walkietalkien af kostumieren til instruktørassistenten om to skuespillere og mig/robotten :)

De underste i hierarkiet er de såkaldte P.A.'s, dvs. production assistants. Det er typisk folk, der lige er færdig med filmskolen, og som gerne vil udbygge deres CV. En af dem, Brandon på 22, fortalte mig, at han får 300 dollars for at være med hele vejen, dvs. typisk 14 timers arbejde om dagen i tre-fire uger med én ugentlig fridag (som dog ikke var mere fri, end at han blev sat til at køre mig til lufthavnen i myldretiden, hvilket må have kostet ham i alt 4 timer i en bil). Han ville endda gerne have gjort det gratis; det første filmjob er svært at få, sagde han, men når først man kan skrive, at man har prøvet det før, er det noget nemmere at få flere. Producenten fortalte ved en anden lejlighed, at hun havde arbejdet 17 timer i døgnet, siden de begyndte at filme.

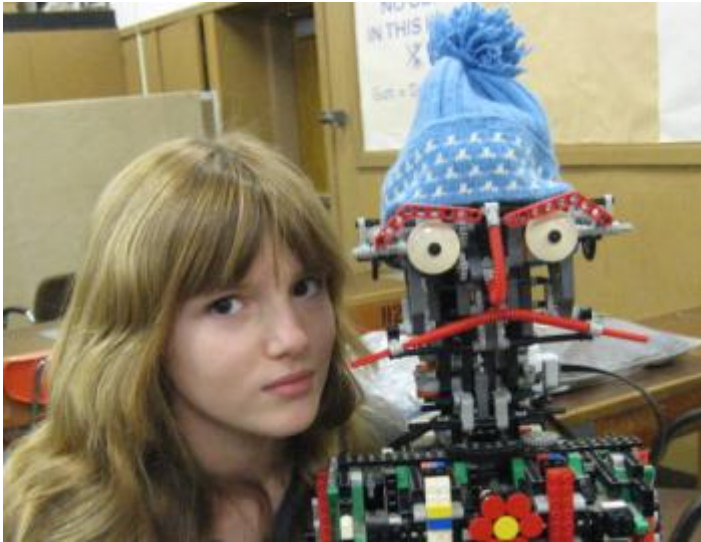
Skuespillerne er ikke kendte i Danmark. Jo, en af dem, [James Morrison](#), spiller med i TV-serien "24 timer" med Kiefer Sutherland; hans karakter hedder vist nok Bill Buchanan. Det er ham i midten her til højre. I serien er han FBI-direktør eller sådan noget; i "Raspberry Magic" er han pedel. Ak ja.

Skuespillerne boede på samme hotel som mig, og James havde kone og søn med. Jeg inviterede dem op på mit værelse, så sønnen kunne se robotten, hvilket alle tre var meget glade for.

Ellers var det børneskuespillerne, der havde mest stjernestøv over sig. De havde haft større eller (mest) mindre roller i film med store navne som Dustin Hoffman, Chris O'Donnell, Julia Ormond, John Cusack, Christian Slater, Adam Sandler, Angelina Jolie, Clint Eastwood, Donald Sutherland og Natalie Portman. Største stjerne er sådan set robotdrengen, [Zach Mills](#), en sød, artig 12-årig knægt, som bad sin agent (eller fik sin mor til at bede sin agent) om at få lov at være med i filmen for små penge, fordi han var så glad for manuskriptet. Børnenes mødre rejser med dem rundt.

En anden af hovedpersonerne blev spillet af [Bella Thorne](#). Hun er sådan en køn rapkæftet 12-årig Keira Knightley-type, der er vant til at have opmærksomhed fra en allerede lang filmkarriere.

De følgende dage var robotten med i en del flere scener, og til min store tilfredshed – og lettelse – *performede* den fint. Der opstod kun to problemer: I omtalte scene, hvor den skulle bæres, tabte den sin tophue to gange, men det blev løst med en sikkerhedsnål (den slags er der folk, der lige har ved hånden). Og en enkelt gang svigtede dens program, og jeg måtte afbryde en scene med adskillige statister og genstarte – ”Robot malfunction!” – uden at have en anelse om hvorfor, så jeg var lidt spændt i resten af den scenes adskillige *takes* fra min position på gulvet bag katederet.

I det følgende giver jeg nogle løsrevne indtryk fra hele min oplevelse af filmproduktionen.

Sidsteøjebliksprogrammering: En af dagene var jeg hjemme kl. 23 og havde ladet robotten blive på set’et. Jeg havde bedt om og fik som det sidste inden afgang stukket manuskriptet i hånden sammen med en liste af de scener, der skulle optages næste dag fra kl. 10.30; indtil da havde jeg haft et manuskript uden scenenumre i. Det var mere reglen end undtagelsen, at planen for den kommende dags sceneoptagelser (og dermed bl.a. de tidspunkter, jeg og skuespillerne drypvis ville blive hentet på) først lå endeligt fast omkring midnat (se et såkaldt *call sheet* nedenfor). Da jeg kom tilbage til hotellet, fandt jeg ud af flere ting: Dels var det rigtige manuskript noget forskelligt fra den version, jeg havde fået på email nogle måneder forinden, og robotten skulle derfor gøre noget andet, end jeg havde forprogrammeret den til hjemmefra, og dels havde jeg ikke fået strømadapteren med tilbage til hotellet; den sad stadig i den forlængerledning, vi havde brugt på set’et. Første scene dagen efter var en af de centrale robotscener, så dens opførsel skulle helst være på plads, inden jeg kom derud. Så jeg måtte i gang med at programmere på tid – dvs. så længe computeren havde batteri – og uden selve robotten til at teste programmet på. Da jeg kom derud dagen efter og kom i gang med at teste, viste det sig, at programmet ikke virkede. Så alt imens 30 mennesker rundt omkring mig var i hektisk aktivitet med at sætte lys og mikrofoner og kameraskinner osv. op og give instruktion og øve med skuespillerne, skulle jeg liiige have programmet til at virke. Vel vidende, at alle mand ville være klar til at optage om fem minutter. Det lykkedes heldigvis at blive færdig lige til allersidst, og jeg kunne indtage min plads på gulvet bag katederet og derfra styre robotten.

Raspberry Magic

PRODUCER: Megha Kadakia
WRITER/DIRECTOR: Leena Pendharkar
LINE PRODUCER: Debbie Heimowitz

CREW CALL
10:30 AM
BREAKFAST SERVED @ 10:15A

DATE: MONDAY, DEC. 8

DAY: 8 OF 20

NEAREST HOSPITAL:

Highland Hospital
 28 W. MacArthur Blvd.
 Oakland, CA 94611
 (510) 596-1000

WEATHER: Sunny
SUNRISE: 7:05A

Hi: 61 Lo: 45
SUNSET: 4:51P

SHOOTING CALL: 11:30A
LUNCH: 4:30P

Set Phone : 917.318.0680

SET	DAY	DAY	CAST	PAGES	LOCATION
160 EXT. FOREST Manoj & Nandini search forest, find beat-up raspberry plants	DAY	D-16	3, 4	5/8	"THE FOREST" 10000 Skyline Blvd. Oakland, CA 94619 CREW PARKING & BASECAMP: Crew/Production parking is the same as last week. NOTE: see location plan for directions.
156 EXT. FOREST Monica, groggy and covered with dirt, sits up slowly.	DAY	D-16	1	4/8	
158 EXT. FOREST Monica uncovers dirt & debris from raspberry plants >> COMPANY MOVE TO REDWOOD ELEMENTARY <<	DAY	D-16	1	2/8	
164p INT. SCHOOL GYM Jennifer Langdon wins first place, the Shahs hug	DAY	D-16	1, 2, 3, 4, 5 ATMOS: 30	2	Redwood Elementary School 4401 39TH AV, at Aliso Drive Oakland, CA 94619 See Special Instructions for School Locations
				TOTAL PGS:	33/8

All Crew members are responsible for checking his/her individual call time on the back of the call sheet

CAST	CHARACTER	SWF	PICKUP	MU / H / WD.	SET CALL	REMARKS
1 (m) LILY JAVAHERPOUR	MONICA	W	11:45A	12:00N	12:30P	
2 (m) KEYA SHAH	GINA	W	SD	3:45P	4:30P	
3 MEERA SIMHAN	NANDINI	W	10:30A	10:45A	11:30A	
4 RAVI KAPOOR	MANOJ	W	10:30A	10:45A	11:30A	
5 (m) BELLA THORNE	SARAH	W	3:55P	4:15P	5:00P	

	H/MU/W	ON SET	SPECIAL INSTRUCTIONS
Jakob & Robot	4:00P	4:30P	PROPS : Raspberry plants - Also whatever needed for Science Fair
30 Set Volunteers	4:00P	4:30P	MECHANICAL EFFECTS : Bushes blow in the wind VEHICLES: None

The pumpkin situation: Et udtryk hentet fra Askepot, der som bekendt bliver kørt til hofballet i et fortyllet græskar men skal være hjemme igen kl. 12 midnat. Børneskuespillere må kun være på set'et i 9½ time, hvoraf 3 skal gå med skoleundervisning og 1 time er frokostpause. Dvs. der er tilknyttet en "studio teacher", som går rundt som en høg og forsøger at fravriste filmfolkene børnene på for dem meget ofte ubelejlige tidspunkter. Omvendt tager de det meget seriøst, så de ikke får sagsanlæg på halsen, og de har derfor tit travlt sidst på aftenen med at få optagelser i kassen med børnene, før de er nødt til at sende dem hjem. Imponerende, i øvrigt, at børn på 9-10 år har tålmodighed og udholdenhed og koncentrationsevne til at tage den samme scene og den samme replik om og om igen 10-20 gange, mens de bare mere eller mindre bliver stående på samme sted mellem takes.

Wrap: Når en skuespiller er færdig med alle sine optagelser for en dag og kan tage hjem, hedder det "That's a wrap on X", og så klapper alle i lokalet. Fin lille gestus egentlig. Afspejler dog også, ved nærmere eftertanke, det der skel mellem de kreative og teknikerne; teknikerne er på hele dagen, og dem klappes der ikke af, når dagen slutter. Ikke at de ikke får anerkendelse fra instruktør og skuespillere osv., de værdsættes absolut i høj grad, men der er altså ikke nogen klappekonvention, der kunne indikere, at et job er *særlig* svært.

Art direction: Den store, afsluttende scene i filmen foregår i en gymnastiksal til en såkaldt *science fair*. Til det formål havde art direction-folkene skaffet eller lavet ca. 100 plakater med autentisk udseende 6.-klasses projektbeskrivelser, og de havde pyntet op og sat ting op i lokalet, så det lignede en udstilling. Bl.a. en plakat for robotten (der hedder "Tomodachi" i filmen), som jeg blev bedt om at skrive teksten til. Det betød, at jeg sad med og udfyldte en skabelon med forsøgssopstilling, metode, resultater, konklusion osv. og blandt andet opdigtede årsager til, at robotten kun havde kunnet forudsige 88% af testpersonernes humør 😊

Desværre blev alle optagelser til den scene ikke nået, og de måtte tage hele molevitten ned om aftenen og sætte det op igen aftenen efter, eftersom skolens elever skulle bruge

rummet om dagen. Bl.a. til den slags situationer har mange af folkene kameraer (eller mere præcist: de folk, der har ansvar for det), som de hele tiden tager billeder af skuespillere og omgivelserne med, så en situation kan genskabes helt præcist. Jeg var statist i den scene og var med begge dage – med forskellige sweatre under den samme jakke. Instruktørassistenten mente ikke nogen ville lægge mærke til det, men det vil man nu nok kunne få øje på, hvis man ser efter 😊

Lyd: Mikrofonerne, de bruger, er meget sensitive, og derfor måtte adskillige optagelser kasseres og skydes om, fordi der fx fløj et fly hen over bygningen. Også ting som et skylende toilet eller en dør der smækker uden for selve rummet der optages i, kan ødelægge optagelsen.

Udstyr: Der er utrolig meget gear, der skal sættes op og tages ned mellem hver eneste nye kameraposition. Derfor kan en scene på 10 sekunder sagtens tage to timer at få i kassen. Der skal sættes det helt rigtige lys, hvilket kan gøres med store lamper med forskellige former for afskærmning, eller via sollys udenfor evt. med kæmpestore refleksionslærreder. (De små sorte spotlights på billedet nedenfor var der dog i forvejen og blev ikke brugt).

Kameraet skal måske køre på skinner, der med trækodser gøres helt vandrette, og som kan samles og skilles ad. Mikrofonerne holdes enten hen tæt over hovedet på skuespillerne med en såkaldt *boom stick* (tror jeg den hedder), eller skuespillerne får små mikrofoner på under tøjet. Således er der en til to personer, hvis eneste job 12 timer om dagen er under optagelserne at holde en flere meter lang pind med en mikrofon i enden i strakte arme over eget hoved i en præcis højde.

Props: Én person er ansvarlig for alle de rekvisitter, der skal bruges i de forskellige scener. Vores hed Paul, og han var den, der sørgede for en plante med hindbær på, en bærbar computer på elevens bord, en mappe med papir osv., og som gik til og fra mellem optagelserne og hentede og bragte de rekvisitter, som skuespillerne havde i hænderne og omkring sig lige på det tidspunkt i scenen, hvor næste optagelse skal begynde.

Continuity: En anden person har ansvar for, at der er kontinuitet scenerne igennem. Den samme scene kan godt optages over flere dage, og så er det denne person, der skal holde øje med, at skuespillerens sideskilning sidder i samme side, at det samme antal knapper er knappet, at tasken hænger over samme skulder, at en statist ikke pludselig står et helt andet sted eller har andet tøj på. Og vistnok også at huske kameralinser og –indstillinger og den slags, så præcis samme slags optagelse kan gentages.

Stand-in: Den store science fair-scene blev som sagt ikke færdiggjort, og desværre skulle [Alison Brie](#), der spiller lærerinden, hjem næste dag. Lærerinden skulle imidlertid bruges – i hvert fald skulle hun kunne anes – i de manglende optagelser fra udstillingen, så en af produktionsassistenterne, der lignede hende lidt, fik redt håret på samme måde og fik samme tøj på, og så gæsteoptrådte hendes skulder på dagens *pick up*-optagelser i den rigtige skuespiller(s skulders) fravær.

Klaptræet: Jeg har altid undret mig over, hvad klaptræets funktion er, og hvad de der underlige meget hurtigt løbende digitale tal betyder, der løber på et lille display på det, og som skifter, når der klappes med det. Det bruges, så man kan synkronisere lydsporet og billedsporet efterfølgende; lyd og billede optages på to separate harddiske, og derfor siger kameraassistenten scenens nummer og hvilken *take* der skal til at optages, og han klapper med klaptræet, så *billedet* af det klappende klaptræ i klipperummet efterfølgende kan synkroniseres med *lyden* af det klappende klaptræ. De løbende tal er indices på lydsporets harddrive, så billedet også kan synkronisere med lyden og ikke kun omvendt; de sidste tal, der dukker op efter klippet, er vist nok bare en dato.

Snapshots fra bag kameraet:

Instruktør Leena (i klapstolen selvfølgelig) og 1. instruktørassistent Frank Simeone.

Fem af skuespillerne, øverst med uret rundt: Ravi Kapoor, Meera Simhan, Bella Thorne, Keya Shah, Lily Javaherpour (der spiller hovedrollen).

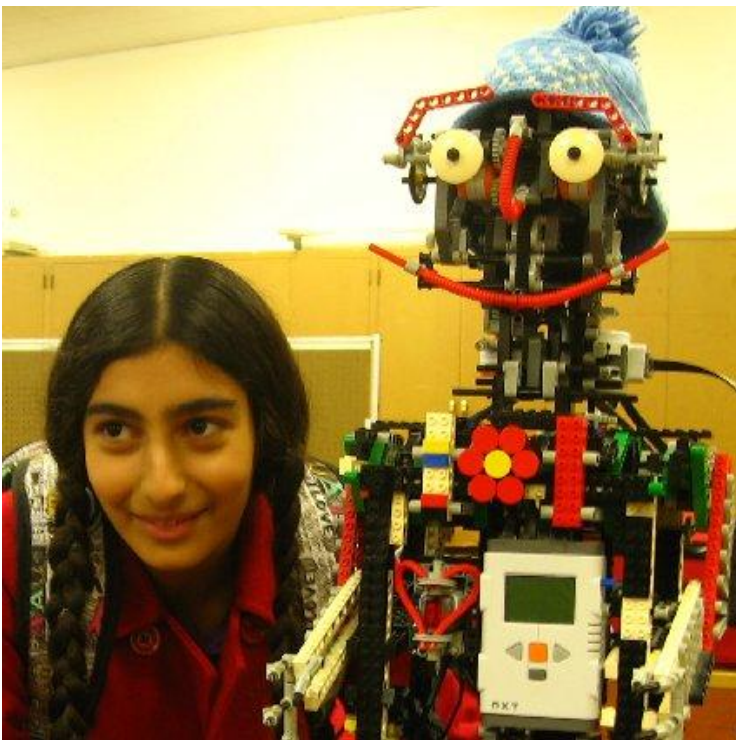
Instruktør og cheffotograf Jeffery Chu diskuterer kameravinkel.

Lydmand John LaRosa og flere fra holdet. OG god stemning; der kørte en leg med under optagelserne at sætte tøjklammer fast i de andres tøj, uden at de lagde mærke til det. Det skulle jo foregå *meget* diskret, så optagelsen ikke blev ødelagt af hurlumhej bag kameraet ☺

I den afsluttende scene skulle der bruges *close-ups* af robotten.

Lily Javaherpour, hovedrolleindehaveren.

En stor oplevelse har det været. Og ret unik – mon ikke det er once in a lifetime at man bliver bedt om at bygge noget lego til en film?

Jakob Fredslund, 2009

